

KAREL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Germaanse naam: 'Kerel' in de middeleeuwse betekenis van dit woord.

Het betreft hier een aanduiding van een maatschappelijke klasse in de middeleeuwen. Een 'kerel' was enerzijds niet van adel, anderzijds ook niet in een afhankelijke positie van een hogere rang: dus een 'vrije'. In de elfde eeuw kwam in onze streken Graaf Floris V op voor deze maatschappelijke klasse, en kreeg zodoende de eretitel 'Der Keerlen God'. Omdat in de maatschappij van destijds vooral naar de man gekeken werd, is het zelfs een aanduiding voor een (manhaftig) persoon van het mannelijk geslacht geworden: kerel (vgl. het Duitse Kerl).

*

Karel de Goede (ook van Vlaanderen of Carolus Bonus), Brugge, Vlaanderen, België; graaf van Vlaanderen, weldoener & martelaar; † 1127; feest 2 maart.

Karels vader was koning van Denemarken geweest. Een goede koning. Maar sommige edelen wilden daar niets van weten en hadden hem omgebracht. Karel was toen nog maar twee. Zijn moeder, koningin Adela, had moeten vluchten naar Vlaanderen, waar Karels opa woonde. Vrouwe Adela moet haar zoon vaak verteld hebben over zijn vader. Hoe trots zij op hem was. Omdat hij zo'n goed mens was geweest. En dat zij hoopte dat hij, Karel, net zo'n goed mens zou worden. Dat zijn vader trots op hem geweest zou zijn.

En Karel werd een goed mens. Godsdienstig niet alleen, maar ook gul voor de armen. Toen gebeurde het dat de graaf van Vlaanderen stierf. Hij had geen kinderen. Er was niemand in zijn eigen familie die hem kon opvolgen. Omdat Karel zo'n goed man was, koos de stervende graaf hem uit. Karel bleek een goede vorst. Als hij twisten moest oplossen, koos hij niet bij voorbaat voor de rijke edelen. Hij probeerde eerlijk te zijn. Maar de edelen namen hem dat kwalijk: "Jij bent toch zelf ook van adel. Nou dan? Adel helpt adel. En nu geef je die domme arme mensen gelijk...?" Maar Karel gaf de armen niet alleen gelijk, als ze het hadden, hij gaf ze ook voedsel, wanneer er honger heerste. Zo werd hij Karel de Goede voor de armen, en Karel de Stomme voor zijn mede-edelen.

Ze beraamden een plan om hem uit de weg te ruimen. Een van hen ging verkleed als bedelaar tussen de armen op de kerktrap zitten. Zodra Karel de kerk verliet en zich naar hem overboog om hem iets te geven, stak hij hem neer. Dit speelde zich af op de trappen van de kerk in Brugge. Dat was op 2 maart van het jaar 1127. Sindsdien hebben de gelovigen Karel de Goede vereerd als een martelaar.

Tegenwoordig is in het stratenpatroon van een plein in Brugge de omtrek van de kerk nog aangegeven.

*

Carolus Borromeus (ook Carlo Borromeo), Milaan, Italië; aartsbisschop & kerkleraar; † 1584; feest + 3 & 4 november.

Hij werd op 2 oktober 1538 geboren in het Italiaanse plaatsje Arona, gelegen aan het Lago Maggiore. Reeds op 23-jarige leeftijd was hij kardinaal en aartsbisschop van Milaan. Hij is een van de kopstukken van de katholieke Contra-Reformatie. Zo verscheen van zijn hand in 1566 de eerste Romeinse catechismus. Zijn geschriften over de kerkhervormingen in zijn bisdom Milaan werden het voorbeeld voor al die andere plaatsen waar bij geestelijkheid, kloosters en gewoon kerkvolk de hervormingen moesten worden doorgevoerd, die op het Concilie van Trente in gang waren gezet.

Toen in 1576 een pestepidemie uitbrak in zijn bisdom, was hij een toonbeeld van zorg en toewijding. Onafgebroken was hij als een echte herder bij zijn mensen te vinden. Geen wonder, dat zijn populariteit bij de mensen almaar groter werd.

Hij schreef de kloosterregel voor de zusters ursulinen, die enige jaren tevoren door de heilige Angela de'Merici waren gesticht; de regel werd in 1582 officieel door de paus goedgekeurd. Dankzij hem kwam de lijkwade van Christus van het Franse Chambéry naar de Italiaanse stad Turijn.

Na zijn dood werd hij bijgezet in de crypte van de dom in Milaan. In 1610 volgde zijn heiligverklaring.

Hij is patroon van het bisdom Lugano; van de universiteit van Salzburg; van prelaten, zielzorgers en seminaristen; van de Borromaeusvereniging en van de nonnencongregatie van St Borromaeus.

Zijn voorspraak wordt ingeroepen tegen de pest.

Hij wordt afgebeeld als kardinaal (rode mantel en platte ronde kardinaalshoed); vaak is hij in gebed of reikt hij de communie uit aan pestlijders.

*

Er zijn nog andere heilige of zalige Karels, zoals **Karel de Grote** wordt als heilige vereerd, vooral in zijn voormalige residentie Aken: + 814; feest 28 januari. **Karel** (ook **Charles**) **Houben** (ook **van St-André** of **van St-Andries**; gedoopt **Andreas**) cp, Dublin, Ierland; religieus & priester; † 1893; feest 5 januari.